

OPETTAJAT JA REHTORIT SUOMESSA 2019

Hakeminen opettajankoulutukseen



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Raportit ja selvitykset 2020:20

© Opetushallitus

Raportit ja selvitykset 2020:20

ISBN 978-952-13-6707-6 (pdf)

ISSN-L 1798-8918

ISSN 1798-8926 (pdf)

Taitto: Grano Oy

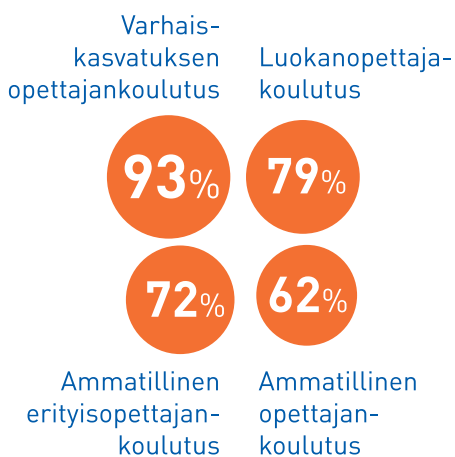
www.oph.fi

SISÄLTÖ

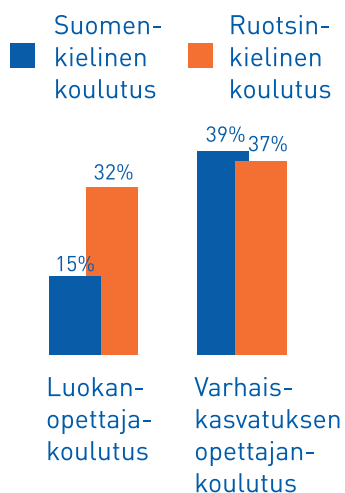
JOHDANTO	5
HAKEMINEN OPETTAJANKOULUTUKSEEN	7
Eri ammatteihin pätevöittävät opettajankoulutukset	7
Opettajankoulutusta tarjoavat oppilaitokset	7
Opettajankoulutusten tutkintotyypit	8
Hakukelpoisuus opettajankoulutukseen	8
Rajaukset	8
Varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen rajauksista	9
VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAN- JA LUOKANOPETTAJAN KOULUTUKSET	10
Varhaiskasvatuksen opettajankoulutukseen pääsy on helpottunut ja luokanopettajakoulutukseen pysynyt melko tasaisena	10
Tarjolla on myös englanninkielistä koulutusta	10
Luokanopettajakoulutus on vetovoimaisempi kuin varhaiskasvatuksen opettajankoulutus	11
Luokanopettajakoulutus kiinnostaa vastavalmistuneita ylioppilaita enemmän kuin varhaiskasvatuksen opettajankoulutus	11
Vasta valmistuneiden ylioppilaiden pääsy opettajankoulutuksiin on helpottunut	12
Eri väyliä varhaiskasvatuksen opettajan- sekä luokanopettajakoulutuksiin	13
Luokanopettajaksi maisterihakujen kautta	13
Luokanopettajaksi monialaisten opintojen kautta	14
OPINTO-OHJAAJAN KOULUTUS	15
ERITYISOPETTAJIEN KOULUTUKSET	16
KOTITALOUS- JA KÄSITYÖNOPETTAJIEN KOULUTUKSET	17
AMMATILLINEN OPETTAJANKOULUTUS	18
Ammatillisiin opettajankoulutuksiin hakeneiden keski-ikä on korkea	18
RUOTSINKIELINEN OPETTAJANKOULUTUS	20
OPETTAJANKOULUTUKSISSA VALTAOSA ON NAISIA	21

HAKEMINEN OPETTAJAN- KOULUTUKSEEN

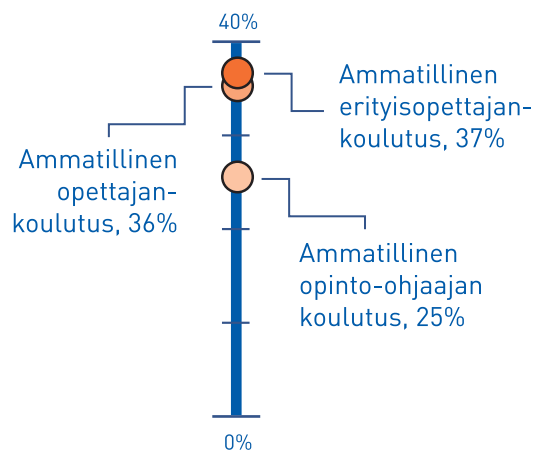
Naisten osuus hyväksytyistä



Suomen- ja ruotsin- kieliseen koulutukseen hyväksytyt



Ammatillisiin opettajankoulutuksiin hyväksytyt



JOHDANTO

Opettajat ja rehtorit Suomessa -tiedonkeruita on tehty ja niiden tuloksia on julkaistu kolmen vuoden välein vuodesta 1999 saakka. Työtä on johtanut opetus- ja kulttuuriministeriö ja tiedonkeruusta on vastannut Tilastokeskus. Nyt julkaisuvuorossa ovat järjestyksessä kuudennen, vuonna 2019 toteutetun tiedonkeruun tulokset, joiden raportointi on tehty yhteistyössä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Tulokset julkaistaan tällä kertaa kahdessa erässä ja erillisten raporttien sarjana, josta tämä opettajankoulutukseen hakeutumista käsittelevä raportti on osa. Ensimmäisessä vaiheessa julkaistiin esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta, vapaata sivistystyötä ja ruotsinkielistä koulutusta sekä esi- ja perusopetuksen opetusryhmien kokoa koskevat raportit. Sarjan ensin julkaistujen raporttien tarkastelun kohteena ovat mm. opettajien ja rehtorien kelpoisuus, tehtävä- sekä ikä- ja sukupuolirakenteet. Nyt julkaisuvuorossa ovat katsaukset opettajien täydennyskoulutuksiin sekä opettajakoulutuksen tulevaisuuden näkyymiin. Lisäksi julkaistaan opettajankoulutukseen vuonna 2020 hakeneita koskeva raportti, joka perustuu Opetushallituksen ja korkeakouluilta koottuihin tietoihin.

Tiedonkeruussa oli vuonna 2019 ensimmäistä kertaa mukana myös taiteen perusopetus, mutta aineiston kattavuuden puutteista johtuen tuloksia ei valitettavasti voi raportoida.

Vuoden 2019 tiedonkeruu on toteutettu kouluilta ja oppilaitoksilta saatujen opettajien yhteystietojen avulla ja tässä raportoitavat tulokset perustuvat opettajien itsensä antamiin tietoihin. Tiedonkeruun perusjoukon muodostivat Tilastokeskuksen vuoden 2018 oppilaitosrekisterin 3 277 oppilaitosta, joista lähes 95 prosenttia toimitti opettajiensa yhteystiedot tiedonkeruun toista ja varsinaista vaihetta varten. Tiedonkeruun vastausaste on vaihdellut eri vuosina ja eri koulutusasteiden kohdalla. Nyt vastausaste jäi merkittävästi alhaisemmaksi kuin edellisessä tiedonkeruussa vuonna 2016.

Tilastokeskuksen mukaan vastausasteen heikentymisen syynä voivat olla opettajien yhteystietojen kattavuudessa ja laadussa ilmenneet ongelmat sekä vastausmotivaation lasku. Tulosten luotettavuutta ja laatua on kuitenkin pystytty varmistamaan perustietoaineiston avulla. Tiedonkeruuseen vastanneiden opettajien joukko on suhteellisen edustava opettajien ikärakenteen, sukupuolen ja opetettavan aineen suhteen. Vastanneet edustivat myös tasapuolisesti eri tyyppisiä- ja kokoisia oppilaitoksia eri puolella Suomea. Pientä vinoumaa aineistoon tuovat kuitenkin puutteet opetuskieltä, oppilaitostyyppiä sekä opettajankelpoisuutta koskevissa tiedoissa; vinoumaa ei ole korjattu aineistoa painottamalla. Selvästi laskenut vastausprosentti on myös saattanut tuoda selkeitä muutoksia maakunnittaiseen tarkasteluun.

Raporttisarjan toimituskunnan on muodostanut laaja joukko asiantuntijoita Opetushallituksesta ja opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Olemme työskennelleet läpi korona-kevään ja sen jälkeen onneksi rauhallisemman kesän ja alkusyksyn etätyöolosuhteissa aiheen parissa. Lämmin kiitos kaikille kirjoittajille ja aineistojen käsitteijöille!

Eri koulutusmuotoja ja teemoja käsittelevät julkaisut löydät osoitteesta oph.fi | Tilastot ja julkaisut | Tilastot | Tilastoja opettajista ja rehtoreista. Samasta osoitteesta löytyy myös Tilastokeskuksen laatima tutkimusseloste sekä aikaisempia opettajatiedonkeruita koskevat julkaisut ja raportit. Sähköiset opettajaraportit löytyvät opetushallinnon yhteisestä tilastopalvelu Vipusesta osoitteesta <https://vipunen.fi/fi-fi>

Kiinnostavia lukuhetkiä,

koko toimituskunnan puolesta,

Raakel Tiihonen, toimituskunnan puheenjohtaja

HAKEMINEN OPETTAJANKOULUTUKSEEN

Suomessa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opettajia koulutetaan pääosin yliopistoissa ja ammatillisen koulutuksen opettajia pääosin ammattikorkeakoulujen yhteydessä olevissa ammatillisissa opettajankoulutuksissa. Kuitenkin suoritettujen opettajan pedagogiset opinnot antavat kelpoisuuden varsin hyvin eri opettajan tehtäviin eri sektoreilla riippumatta siitä, suorittaako ne yliopistossa vai ammatillisella puolella. Ammatikorkeakoulujen ja yliopistojen opetustehtäviin ei asetustasolla vaadita pedagogisia opintoja, mutta ammattikorkeakoulujen ohje-, johto- ym. sääntöjen mukaan ammattikorkeakoulun opettajalta edellytetään pedagogista kelpoisuutta. Yliopistoissa opetustehtäviin hakeutuvalta huomioidaan pedagoginen osaaminen ja suoritukset.

Eri ammatteihin pätevöittävät opettajankoulutukset

Varhaiskasvatuksen päiväkotien sekä koulujen esiopetuksen tarpeisiin koulutetaan varhaiskasvatuksen opettajia. Aikaisemmin nimike oli lastentarhanopettaja. Perusopetuksen tarpeisiin koulutetaan luokanopettajia, erityisopettajia, erityisluokanopettajia, opinto-ohjaajia sekä aineenopettajia. Lukioissa työskentelee erityisesti kaksi viimeksi mainittua ammattiryhmää. Ammatillista koulutusta varten koulutetaan ammatillisia opettajia, ammatillisia erityisopettajia sekä ammatillisia opinto-ohjaajia.

Opettajankoulutusta tarjoavat oppilaitokset

Luokanopettajan koulutusta järjestetään kahdeksassa ja varhaiskasvatuksen opettajankoulutusta seitsemässä yliopistossa. Molempia koulutuksia tarjoavat Helsingin, Itä-Suomen, Jyväskylän, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistot sekä Åbo Akademi. Luokanopettajakoulutusta järjestetään lisäksi Lapin yliopistossa.

Erityisopettajan, erityisluokanopettajan sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutusta järjestetään kuudessa yliopistossa: Helsingin, Itä-Suomen, Jyväskylän, Oulun ja Turun yliopistoissa sekä Åbo Akademiassa. Opinto-ohjaajan koulutusta on Itä-Suomen ja Jyväskylän yliopistossa, ja Jyväskylä tarjoaa koulutusta joka toinen vuosi. Ruotsinkielisen opinto-ohjaajan koulutuksen koulutusvastuu on Åbo Akademiassa. Käsityönopettajan koulutusta on tarjolla Helsingin, Itä-Suomen ja Turun yliopistoissa sekä Åbo Akademiassa. Kotitalousopettajan koulutusta järjestävät samat yliopistot lukuun ottamatta Turku. Aineenopettajakoulutusta annetaan kaikkien edellä mainittujen yliopistojen lisäksi muun muassa Aalto-yliopistossa ja Taideyliopistossa.

Ammatillista opettajankoulutusta järjestetään viiden ammattikorkeakoulun yhteydessä: Haaga-Helian, Hämeen, Jyväskylän, Tampereen ja Oulun ammattikorkeakouluissa. Oulun ammattikorkeakoulu järjestää erityisopettajan ja opinto-ohjaajan koulutuksia joka toinen vuosi: Erityisopettajankoulutusta parillisina ja opinto-ohjaajankoulutusta parittomina vuosina.

Opettajankoulutusten tutkintotyypit

Yliopistojen tarjoamat opettajankoulutukset ovat joko tutkintoon johtavaa koulutusta tai erillisiä ammatillisia valmiuksia antavia opintoja. Ammatillinen opettajankoulutus ei ole tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan koulutus tuottaa yleisen pedagogisen kelpoisuuden. Ammatillinen erityisopettajankoulutus ja ammatillinen opinto-ohjaajankoulutus ovat ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneille tarkoitettuja jatkokoulutuksia. Kaikki koulutukset ovat 60 opintopisteen laajuisia.

Hakukelpoisuus opettajankoulutukseen

Yliopistojen tarjoaman opettajankoulutuksen hakukelpoisuutena on yleiset yliopistolaissa mainitut ehdot, ja lisäksi hakukelpoisuusvaatimuksissa voi olla koulutuskohtaisia eroja. Erityisopettajan ja opinto-ohjaajan koulutukseen hakevilta vaaditaan usein korkeakoulututkinto. Lähes kaikkia opettajankoulutuksia on tarjolla myös tutkinnon ulkopuolisina, erillisinä opintoina, joihin kelpoisuusvaatimuksena on yleensä aiempi korkeakoulututkinto.

Ammatilliseen opettajankoulutukseen päästäkseen hakijalta edellytetään soveltuvaa korkeakoulututkintoa (ammattikorkeakoulututkinto tai yliopistotutkinto). Ammatillisten tutkinnon osien opettajaksi aikovilta vaaditaan lisäksi vähintään kolmen vuoden työkokemus tutkintoa vastaavalta alalta. Yhteisten tutkinnon osien opettajaksi aikovilta työkokemusta ei vaadita.

Kelpoisuusvaatimuksena ammatillisen erityisopettajan ja opinto-ohjaajan koulutukseen on ammatillisen opettajankoulutuksen lisäksi vähintään puolen vuoden mittainen päätoiminen opetus- tai ohjauskokemus ammatillisesta oppilaitoksesta tai ammattikorkeakoulusta.

Rajaukset

Seuraavassa tarkastellaan opettajankoulutusten haku- ja valintatietoja viimeisimmän neljän vuoden 2017–2020 ajalta. Luvun lopussa olevissa tilastotaulukoissa esitetään vuodet 2017 ja 2020. Vuoden 2020 hakutilastot on otettu elokuun 2020 aikana.

Kaikkiin yliopistojen tarjoamiin opettajankoulutuksiin on useita erilaisia hakuväyliä, eikä niistä ole saatavissa täydellisiä valtakunnallisia hakutilastotietoja, joissa kukin hakija olisi mukana vain kerran laskettuna henkilönä. Jos hakutilastot löytyvät valtakunnallisesta opiskelijavalintarekisteristä, Opintopolusta, saadaan tiedot hakijoista henkilöinä vain kerran. Kaikkia eri hakuväylien tietoja ei kuitenkaan ole valtakunnallisessa rekisterissä, ja siksi eri hakuväylien hakijamääriä ei voi yhdistää, koska sama henkilö voi olla hakijana eri hauissa.

Aineenopettajien koulutuksiin hakeneiden tietoja ei ole tässä tarkastelussa mukana, koska näihin koulutuksiin haetaan yleensä vasta opintojen aikana. Mukana tarkastelussa ovat vain käsityön- ja kotitalousopettajan koulutukset, koska näihin koulutuksiin haetaan suoraan, ja hakutiedot löytyvät opetushallinnon tilastopalvelu Vipusesta. Myös musiikin, liikunnan ja kuvataiteen aineenopettajakoulutuksiin voi hakea suoraan, mutta valitettavasti näiden koulutuksien hakutilastoja ei ole mukana tässä julkaisussa.

Opettajankoulutuksen hakutilastointiin liittyvät haasteet on huomattu myös muualla. Opetus- ja kulttuuriministeriö teetti vuonna 2020 Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksella selvityksen opettajankoulutuksen vetovoimasta ja raportissa todetaan, että päätöksenteon ja hallinnon parantamiseksi opettajankoulutuksen tilastointia olisi hyvä yhdenmukaistaa.

Tilastotiedot ovat pääosin opetushallinnon tilastopalvelu Vipusesta, johon tiedot tulevat Opintopolku-rekisteristä. Vipusen raporteille on tehty tietosuojaus, jonka myötä lukumääriä on pyöristetty. Tietoja on kerätty myös suoraan yliopistoilta, muun muassa eri opettajankoulutusten erillisiin opintoihin hakeneiden määriä. Tässä tarkastelussa on kerätty kunkin opettajakoulutuksen keskeisten hakuväylien hakijamääriä, mutta missään koulutuksessa hakutilastojen esittely ei ole täysin kattava. Esimerkiksi erillisten opintojen hakutilastotaulukoita esitellään luvun lopussa lähinnä erityisopettajan koulutusten osalta, koska erillisten opintojen haut ovat näissä koulutuksissa keskeinen hakuväylä.

Tilastoissa tarkastellaan aloituspaikkojen, hakeneiden ja valittujen vuosittaisia määriä ja määrien kehitystä. Lukuja tarkastellaan useimmiten myös sukupuolen mukaan. Joissakin koulutuksissa katsotaan sitä, mille sijalle hakija on priorisoinut koulutuksen hakulomakkeellaan ja mahdollisuuksien mukaan tarkastelussa on myös se, miten vasta valmistuneet ylioppilaat hakevat opettajakoulutukseen. Ammatillisten koulutusten osalta tarkastellaan sukupuolen lisäksi myös ikää. Koulutuksista esitellään myös tarjolla olevan ruotsinkielisen koulutuksen tilannetta.

Varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen rajauksista

Varhaiskasvatuksen opettajankoulutus tuottaa osaajia sekä varhaiskasvatukseen että esiopetuksen tarpeisiin. Esiopetusta annetaan sekä päiväkodeissa että kouluissa ja opetuksesta suurin osa järjestetään päiväkodeissa. Vaikka tässä julkaisussa käsitellään vain kouluissa järjestettävää esiopetusta, yliopistojen tarjoaman varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen hakutilastot ovat kokonaisuudessaan mukana.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajankoulutus valmistaa osaajia pääosin päiväkotien varhaiskasvatukseen tarpeisiin. Koulutuksen hakutilastot ovat silti mukana tarkastelussa, koska varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutuksen käyneitä voi työskennellä jossain määrin myös esiopetuksessa.

VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAN- JA LUOKANOPETTAJAN KOULUTUKSET

Varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen aloituspaikkojen määrää on kasvatettu viime vuosina reilusti lisääntyneen työvoimatarpeen myötä. Vuonna 2020 aloituspaikkoja oli kaiken kaikkiaan 1 056. Aloituspaikkamäärä on kasvanut erityisesti avoimen korkeakoulun opintoja opiskelleille suunnattujen valintojen kautta. Lisäksi kesällä 2020 annettiin 86 lisäaloituspaikkaa kesken valintakauden. Koronapandemia nopeutti osaltaan lisäaloituspaikkojen tarjontaa. Hakijoille on haluttu tarjota vaihtoehto opiskeluun koronapandemian aiheuttaman mahdollisen työtilanteen heikentymisen myötä.

Luokanopettajankoulutuksessa oli vuonna 2020 tarjolla noin 1 100 aloituspaikkaa, joista noin 100 aloituspaikkaa oli maisterihauissa. Myös luokanopettajakoulutuksessa annettiin 23 lisäaloituspaikkaa kesken vuoden 2020 valintakauden. Aloituspaikat ovat täyttyneet hyvin viime vuosien hakijamäärän laskemisesta huolimatta. Kaikkien hakijoiden määrä on laskeutunut vuoden 2017 noin 6 500:sta alimmillaan 5 300:aan vuonna 2019. Vuonna 2020 hakijoiden määrä oli kuitenkin taas jo yli 6 000.

Varhaiskasvatuksen opettajankoulutukseen pääsy on helpottunut ja luokanopettajakoulutukseen pysynyt melko tasaisena

Kun varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen aloituspaikkoja on korkeakoulujen yhteis- ja erillihauissa mukana olevissa koulutuksissa lisätty, mutta hakijamäärä ei ole merkittävästi kasvanut, on koulutukseen pääsy helpottunut huomattavasti vuodesta 2017. Kesällä 2020 koulutukseen hakeneista hyväksyttiin jopa 38 prosenttia, kun vielä vuonna 2017 osuus oli 22 prosenttia. Hakijoita oli vuonna 2020 noin 2 700 ja hyväksytyjä noin 1 000. Aloituspaikat täyttyivät varsin hyvin.

Kandidaatti + maisteri -tasoiisiin luokanopettajakoulutuksiin valittujen osuus on vaihdellut 15:n ja 19 prosentin välillä. Vuonna 2020 hakeneista hyväksyttiin 16 prosenttia. Maisterihakujen kautta valittujen osuus hakijoista on ollut suurempi, keskimäärin 26 prosenttia.

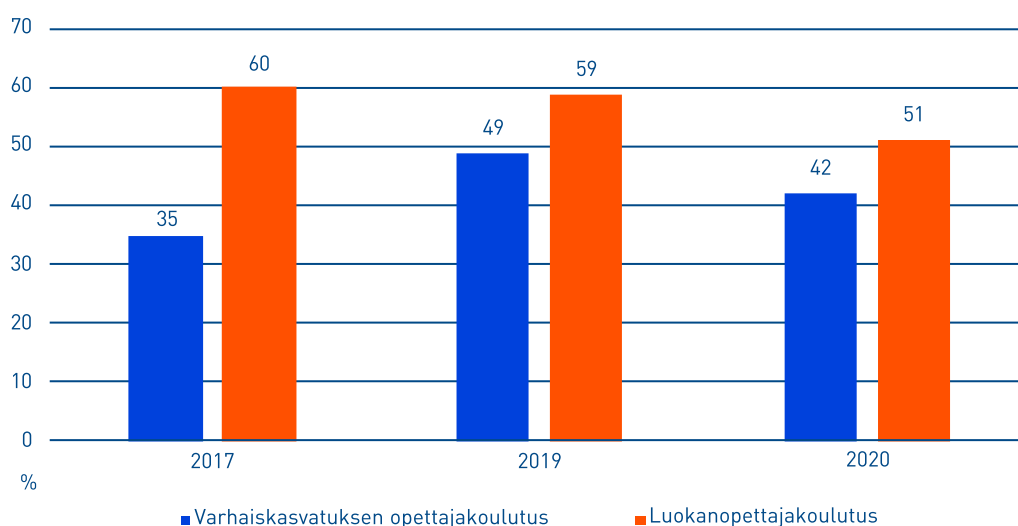
Tarjolla on myös englanninkielistä koulutusta

Luokan- ja varhaiskasvatuksen opettajankoulutusta on tarjolla myös englannin kielellä. Esimerkiksi Turun yliopisto järjesti vuonna 2020 englanninkielisen varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen. Hakijoita oli 72, joista koulutukseen pääsi hieman yli kolmannes.

Luokanopettajakoulutus on vetovoimaisempi kuin varhaiskasvatuksen opettajankoulutus

Korkeakoulujen yhteishaussa mukana olevissa koulutuksissa hakijan on laitettava hakotoiveet mieluisuusjärjestykseen, jolloin voidaan tarkastella, kuinka suuri osuus hakijoista hakee kuhunkin koulutukseen ensisijaisesti. Esimerkiksi vuonna 2018 varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksessa ensisijaisten hakijoiden osuus oli 44 prosenttia ja vuonna 2020 se oli 42 prosenttia. Lukumääränä tarkastellen ensisijaisia hakijoita oli vuonna 2020 noin 1 150, parisataa vähemmän kuin vuonna 2018.

Luokanopettajakoulutus on yhteishaussa hakevien silmissä kiinnostavampi vaihtoehto kuin varhaiskasvatuksen opettajankoulutus, vaikkakin luokanopettajakoulutuksessa ensisijaisten hakijoiden määrä ja osuus kaikista hakijoista on laskenut. Vuonna 2017 luokanopettajakoulutukseen hakeneista jopa 60 prosenttia priorisoi koulutuksen ykköstoiveeksi, mutta vuonna 2020 noin puolet hakijoista laittoi hakulomakkeella koulutuksen ensimmäiseksi toiveekseen. Lukumäärinä ensisijaisia hakijoita oli vuonna 2017 lähes 4 000, ja kesällä 2020 noin 3 150.

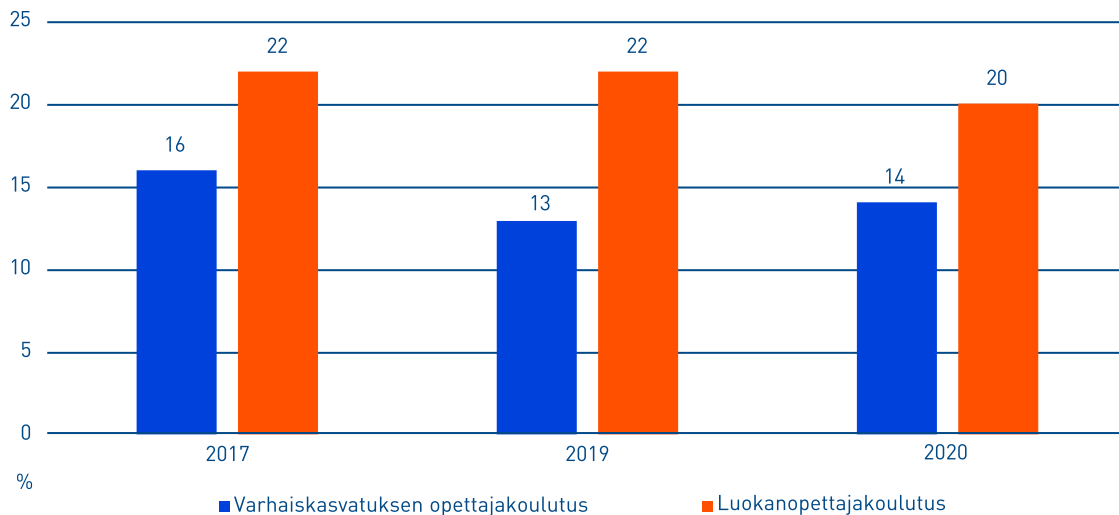


KUVIO 1. ENSISIJAISIA HAKIJOITA KAIKISTA HAKIJOISTA %

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

Luokanopettajakoulutus kiinnostaa vastavalmistuneita ylioppilaita enemmän kuin varhaiskasvatuksen opettajankoulutus

Toinen kiinnostava mittari on ollut seurata, kuinka hakukevänä ylioppilaaksi valmistuneet hakevat koulutukseen. Varhaiskasvatuksen opettajankoulutukseen hakeneista kevään ylioppilaiden osuus on ollut keskimäärin 14 prosenttia, noin 380 hakijaa. Suhteessa luokanopettajakoulutukseen ero on selvä. Luokanopettajakoulutuksen hakijoista keskimäärin 20 prosenttia, noin 1 200 hakijaa, on ollut kevään ylioppilaita.



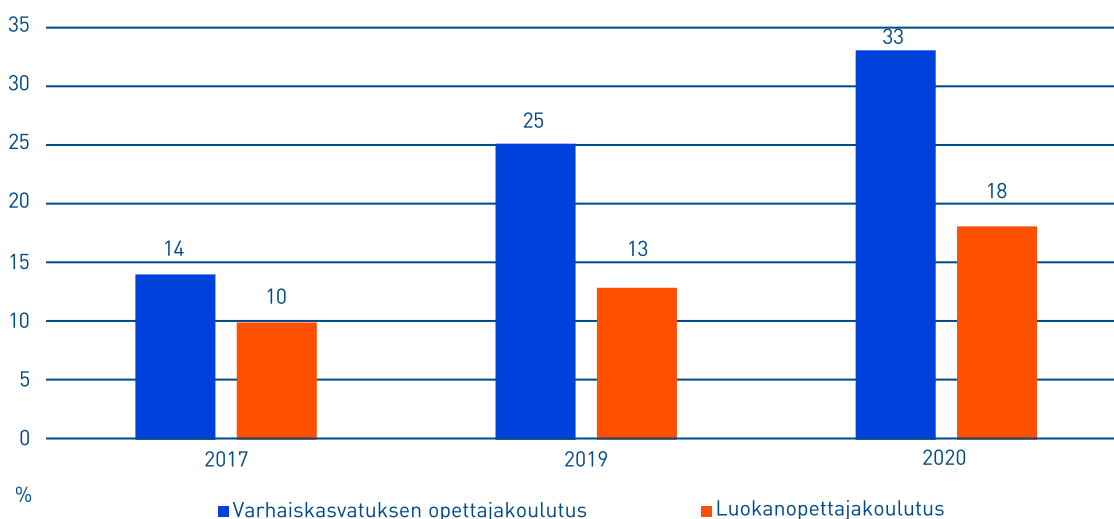
KUVIO 2. KEVÄÄN YLIOPPILAITA KAIKISTA HAKENEISTA %

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

Vasta valmistuneiden ylioppilaiden pääsy opettajankoulutukseen on helpottunut

Vaikka varhaiskasvatuksen opettajan- ja luokanopettajakoulutukset eivät näytä kiinnostavan kevään ylioppilaita täysin samassa suhteessa, kummassakin on havaittavissa sama ilmiö: ylioppilaskeväänä hakeneet pääsevät vuosi vuodelta paremmin koulutukseen. Luokanopettajakoulutukseen hakeneista kevään 2020 ylioppilaista tuli samana vuonna valituksi 18 prosenttia, kun vuonna 2017 osuus oli 10 prosenttia. Varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksessa muutos on dramaattisempi. Vuonna 2020 hakeneista kevään ylioppilaista hyväksyttiin jopa 33 prosenttia, kun vuonna 2017 osuus oli 14 prosenttia.

Ilmiö kertoo opiskelijavalinnoissa tehdystä linjauksesta, jonka mukaan suuri osa aloituspaikoista tulee varata sellaisille hakijoille, joilla ei ole vielä korkeakoulupaikkaa. Ensikertalaiskiintiöt otettiin käyttöön vuonna 2015 alkavissa koulutuksissa. Linjauksen perusteella voisi ajatella, että valmistuvien opettajien keski-ikä alenee.



KUVIO 3. HAKENEISTA KEVÄÄN YLIOPIILAISTA HYVÄKSYTTYJÄ %

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2020 teettämässä opettajakoulutuksen vetovoimaselvityksessä kartoitettiin opettajakoulutuksen vetovoimaa lisääviä ja heikentäviä tekijöitä. Selvitykseen osallistui yli 6 300 lukiolaista. Tutkimusraportti julkaistiin syyskuussa 2020 ja se löytyy osoitteesta http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162423/OKM_2020_26.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Eri väyliä varhaiskasvatuksen opettajan- sekä luokanopettajakoulutuksiin

Varhaiskasvatuksen opettajakoulutusta on ollut tarjolla pääosin korkeakoulujen yhteishaussa. Avoimen yliopiston opintojen väyliä on lisätty ja jatkossa varhaiskasvatuksen opettajakoulutusta lisätään myös erillisten opinto-oikeuksien kautta. Esimerkiksi Helsingin, Itä-Suomen, Jyväskylän ja Turun yliopistot järjestävät vuonna 2020 tai vuoden 2021 puolella haut varhaiskasvatuksen opettajan erillisiin opintoihin ja muun muassa Turun yliopistolla on tarjolla 20 aloituspaikkaa ja Itä-Suomen yliopistolla 5.

Luokanopettajaksi maisterihakujen kautta

Luokanopettajakoulutuksen hakuväylänä on yhteishaun lisäksi ollut myös maisterihakuja. Maisterihauissa olevat luokanopettajakoulutukset on tarkoitettu sellaisille hakijoille, joilla on jo kandidaatin tutkinto. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettajat voivat maisterihaun kautta hakea luokanopettajakoulutukseen. Maisterihauissa kaikki hakijat ja valitut eivät ole uusia luokanopettajaopiskelijoita. Joukossa on myös sellaisia hakijoita, jotka on hyväksytty aiemmin luokanopettajakoulutukseen ja jotka maisterihaun kautta hakevat suorittamaan maisterivaiheen opinnot toiseen yliopistoon. Jo luokanopettajakoulutuksen opiskeluoikeuden saaneiden hakijoiden osuus vaihtelee koulutuksittain ja yliopistoittain, eikä tietoa määristä ja osuuksista ole saatavissa.

Luokanopettajan pätevyyden voi saada myös tiettyä painotusta korostavissa koulutuksissa. Esimerkiksi Jyväskylän yliopistossa on vuosina 2019–2020 ollut tarjolla Kielitietoisuutta ja monikielisyyttä tukevan pedagogiikan kandidaatti- ja maisteriohjelma ja vuonna 2020 tarjolle on tullut Luonnontieteiden ja matematiikan luokan- ja aineenopettajan kandidaatti- ja maisteriohjelma. Näissä koulutuksissa on vuonna 2020 ollut tarjolla yhteensä 20 aloituspaikkaa, ja hakemuksia on tullut noin 160.

Luokanopettajaksi monialaisten opintojen kautta

Luokanopettajan pätevyyden voi saada myös sellaiset muussa kuin luokanopettajakoulutuksessa maisterin tutkinnon ja pedagogiset opinnot suorittaneet henkilöt, jotka hakeutuvat suorittamaan luokanopettajan monialaisia opintoja. Monialaisia opintoja suorittamaan voivat hakea esimerkiksi aineenopettajakoulutuksen jo saaneet, jotka haluavat päteväytyä luokanopettajaksi.

Esimerkiksi Helsingin yliopistolla on ollut tarjolla vuosittain noin 20 aloituspaikkaa. Helsingissä näiden hakujen hakijamäärät ovat olleet korkeita, useita satoja, joten vain pieni prosenttiosuus hakijoista on päässyt koulutukseen. Itä-Suomen yliopistolla on ollut vuosittain 30 paikkaa tarjolla ja hakijoita päälle 50. Jyväskylän yliopistolla aloituspaikkojen määrää näissä hauissa on pudotettu tarkasteltuna ajanjaksona 30:stä 10:een. Myös Oulun yliopistossa on mahdollisuus suorittaa monialaisia opintoja. Tänä vuonna mukaan on tullut myös Turun yliopisto, joka valitsee neljä opiskelijaa.

OPINTO-OHJAAJAN KOULUTUS

Opinto-ohjaajan koulutusta tarjotaan enimmäkseen hakijoille, joilla on jo korkeakoulututkinto. Kuitenkin Itä-Suomen yliopistossa on tarjolla opinto-ohjaajan koulutus, johon voi hakea yliopistolaissa määriteltyjen hakukelpoisuuksien mukaisesti esimerkiksi myös ylioppilastutkinnolla. Itä-Suomen yliopistossa aloituspaikkoja on tarjolla vuosittain 30, ja Jyväskylän yliopistoon hyväksytään keskimäärin 50 opiskelijaa joka toinen vuosi.

Hakijamäärä on noussut vuosina 2017 ja 2019 niinä kahtena vuotena, kun Jyväskylän yliopisto on ollut mukana, yli 600:sta yli 800:aan. Hakijamäärät eivät ole henkilömäärälukuja, sillä sama hakija saattaa olla mukana useamman kerran luvuissa.

Hakijamäärän kasvaessa hyväksytyjen määrää on nostettu vain hieman. Vuonna 2017 hyväksytyjä oli 75 ja vuonna 2019 yhteensä 85. Tilastot näyttävät, että opinto-ohjaajan koulutukseen ei ole helppo päästä eikä pääsy ole helpottunut viimeisimpien vuosien aikana.

Itä-Suomen yliopistossa hyväksytyjen osuus hakijoista on koko tarkasteltuna ajanjaksona ollut 10 prosentin paikkeilla, mutta sisäänpääsy on vaihdellut koulutuksen mukaan. Vaikeinta sisäänpääsy on niihin koulutuksiin, joihin voi hakea esimerkiksi ylioppilastutkinnon suorittanut nuori ja joissa ei vaadita suoritettua korkeakoulututkintoa. Samoin Jyväskylän yliopistossa on opinto-ohjaajan koulutukseen pääsy vaihdellut eri koulutuksissa tuntuvasti: hyväksytyjen osuus on ollut alimmillaan alle 10 prosenttia hakijoista ja ylimmillään yli 20 prosenttia.

ERITYISOPETTAJIEN KOULUTUKSET

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutusta on tarjolla lähinnä erillisinä opintoina sekä maisterihakujen kautta, mikä tarkoittaa, että hakukelpoisuusvaatimuksena on alempi korkeakoulututkinto. Aloituspaiikkoja on ollut vuonna 2020 hieman alle 200 niissä koulutuksissa, jotka ovat tässä tarkastelussa mukana. Koulutukseen pääsee hyvin. Hyväksytyjen osuus hakeneista vaihtelee koulutuksittain, mutta alimmillaankin osuus on noin 30 prosenttia. Tässä tarkastelussa mukana olevissa koulutuksissa hakijoita on ollut vuonna 2020 noin 360. Hakijamäärät eivät ole henkilömäärälukuja, sillä sama hakija saattaa olla mukana useamman kerran luvuissa. Sekä hakijoiden että hyväksytyjen määrät vaihtelevat vuosittain.

Myös erityisopettajan sekä erityisluokanopettajan koulutuksia tarjotaan lähinnä korkeakoulututkinnon suorittaneille. Itä-Suomen yliopisto ja Åbo Akademi tarjoavat yhteishaussa koulutuksia, joihin hakijalta ei vaadita korkeakoulututkintoa. Näissä koulutuksissa aloituspaiikkamäärä on ollut vuosittain noin 60. Myös erityisopettajan koulutukseen annettiin yli kymmenen lisäaloiutuspaiikkaa kesällä 2020 kesken valintakauden. Lisäpaikat olivat tarjolla lähinnä ruotsinkielisessä koulutuksessa. Hakijamäärä on kasvanut yhteishaun koulutuksissa hieman niin, että vuonna 2020 hakijoita oli lähes 700.

Muut erityisopettajan ja erityisluokanopettajan koulutukset järjestetään erillisinä opintoina. Aloituspaiikkojen tai kiintiöiden määrä tässä tarkastelussa olevissa koulutuksissa oli tänä vuonna noin 260. Hakijamäärää ei tiedetä henkilölukuna, koska sama hakija on voinut hakea eri koulutuksiin. Hakemusten määrä on ollut noin 1 500 vuonna 2020 tarkastelussa mukana olevissa koulutuksissa.

Koulutukseen pääsy on vaihdellut suuresti koulutuksen mukaan. Erityisopettajan koulutukseen pääsyssä havaitaan sama ilmiö kuin opinto-ohjaajan koulutuksessa. Koulutukseen on vaikeinta päästä, jos hakijalla ei ole korkeakoulututkintoa, vaan hän hakee yhteishaussa esimerkiksi ylioppilastutkinnolla. Alimmillaan pääsyprosentti on ollut vuonna 2020 tällaisissa koulutuksissa noin 12.

KOTITALOUS- JA KÄSITYÖNOPETTAJIEN KOULUTUKSET

Käsityönopeettajan koulutuksen aloituspaikkoja oli vuoden 2020 keväällä 113. Luvussa on mukana kaksi kesken valintakauden annettua lisäaloituspaikkaa. Hakijoita oli 333. Koulutukseen hyväksyttiin kolmasosa hakeneista. Hakijamäärän laskun myötä koulutukseen pääsy on helpottunut viidellä prosenttiyksiköllä vuodesta 2017. Käsityönopeettajan koulutuksen tilastot pitävät sisällään sekä tekstiili- että teknisen työn opettajankoulutuksen haut ja valinnat.

Kotitalousopettajan koulutuksen aloituspaikkoja on vuosittain yli 80. Hakijoita oli vuoden 2020 keväällä 381. Käsityönopeettajan koulutukseen verrattuna koulutukseen on hieman vaikeampi päästä, ja hyväksytyjen osuus hakijoista oli vuoden 2020 kesällä 19 prosenttia.

Koulutukset vaikuttavat olevan yhtä kiinnostavia, sillä molemmissa koulutuksissa hakijoista vajaa 40 prosenttia on ensisijaisia hakijoita.

AMMATILLINEN OPETTAJANKOULUTUS

Ammatillisen opettajankoulutuksen aloituspaikkoja on lisätty tarkasteltuna ajanjaksona noin 50:llä (1 440 > 1 494), ja hyväksytyjä on siten ollut vuosi vuodelta enemmän. Koulutukseen pääsi eri vuosina 34–42 prosenttia hakijoista. Vuonna 2020 alkavaan ammatilliseen opettajankoulutukseen valittiin noin 4 500 hakijasta noin 1 600 opiskelijaa.

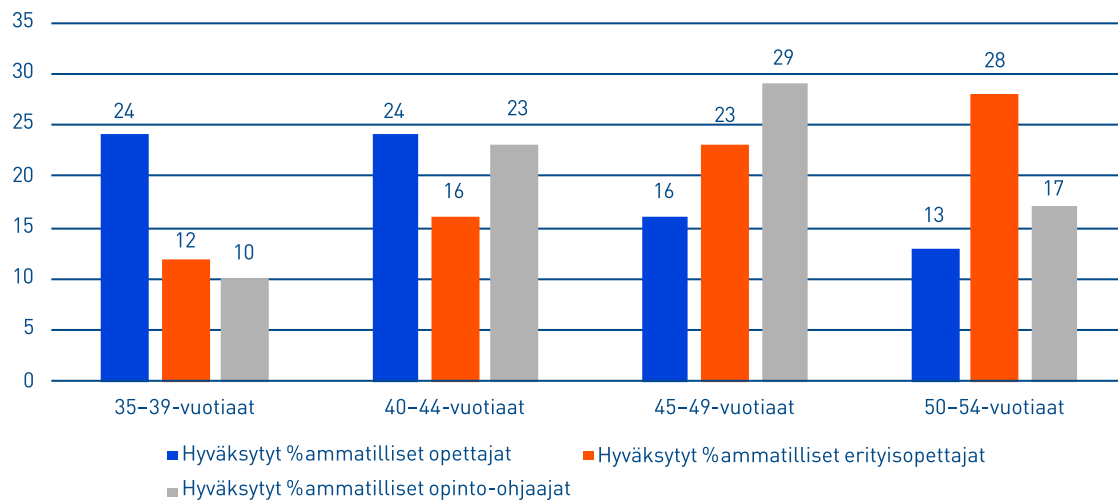
Ammatillisen erityisopettajan koulutuksen aloituspaikkamäärä vuonna 2020 oli 158. Hakijoita oli lähes 460, joista hyväksyttiin 37 prosenttia. Aloituspaikkojen sekä hakijoiden määrät ja hyväksytyjen osuudet hakijoista vaihtelevat hieman vuosittain jo siitäkin syystä, että Oulun ammattikorkeakoulu on mukana koulutustarjonnassa joka toinen vuosi.

Opinto-ohjaajan koulutukseen pääsy on vaikeinta verrattuna muihin ammatillisiin opettajan koulutuksiin. Hakijoista hyväksytään vuosittain noin 25 prosenttia. Opinto-ohjaajan koulutuksen aloituspaikkojen määrä on samoissa lukemissa kuin erityisopettajan koulutuksessa. Vuonna 2020 alkavissa koulutuksissa aloituspaikkoja oli 143 ja hakijoita 620.

Ammatillisiin opettajankoulutuksiin hakeneiden keski-ikä on korkea

Ammatillisiin opettajankoulutuksiin hakeneiden keski-ikä on varsin korkea. Tämä johtuu siitä, että ammatillisen opettajan tehtäviin tullaan aiemman korkeakoulututkinnon ja oman alan työkokemuksen kautta. Eniten hakijoita ja hyväksytyjä opettajankoulutukseen on ollut vuosina 2017–2019 ikäryhmässä 35–39-vuotiaat, mutta vuonna 2020 alkavissa koulutuksissa hakijoita ja valittuja oli eniten 40–44-vuotiaissa.

Erityisopettajan ja opinto-ohjaajan koulutuksiin hakeutuvat ovat pääosin vanhempia kuin opettajankoulutukseen hakevat luonnollisesti jo siitä syystä, että päästäkseen koulutukseen heillä pitää olla ammatillisen opettajankoulutuksen lisäksi koulutuksen jälkeistä työkokemusta. Ammatilliseen opinto-ohjaajan koulutukseen hakeneita ja hyväksytyjä on eniten ikäryhmässä 45–49-vuotiaat. Erityisopettajan koulutukseen hyväksytyissä on eniten ikäryhmästä 50–54-vuotiaat.



KUVIO 4. AMMATILLISIIN OPETTAJAKOULUTUKSIIN HYVÄKSYTYT IKÄRYHMITTÄIN VUONNA 2020

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

RUOTSINKIELINEN OPETTAJANKOULUTUS

Lähes kaikkia opettajankoulutuksia järjestetään ruotsinkielisenä Åbo Akademiassa. Myös Helsingin yliopisto kaksikielisenä yliopistona tarjoaa ruotsinkielistä varhaiskasvatuksen opettaja- ja luokanopettajakoulutusta.

Ruotsin kielellä tarjolla oleviin opettajankoulutuksiin on helpompi päästä kuin suomenkielisiin vastaaviin koulutuksiin. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen aloituspaikkoja on lisätty vuosina 2017–2020 lähes sataan, mutta useimmiten aloituspaikkoja on jäänyt täyttämättä. Valittujen määrä on vaihdellut, ja vuonna 2020 heitä oli noin 70. Hyväksytyjen osuus hakeneista on vaihdellut 40 prosentin molemmin puolin. Myös ruotsinkieliseen luokanopettajakoulutukseen pääsee helpommin kuin suomenkieliseen. Ruotsinkieliseen koulutukseen hakeneista on valittu keskimäärin 30 prosenttia. Vuonna 2020 hakijoita oli 366 ja valittuja 117.

Erityisopettajan koulutukseen pääsi vuonna 2020 helpommin kuin aikaisempina vuosina. Aloituspaikkoja lisättiin kesken kauden, joten kun vuonna 2017 hakijoista hyväksyttiin 21 prosenttia, vuonna 2020 heistä hyväksyttiin 27 prosenttia.

Åbo Akademin tarjolla olevaan kotitalous- ja käsityönopettajan koulutukseen aloituspaikkoja on vuosittain keskimäärin parikymmentä, mutta aloituspaikat täyttyvät vain osittain. Hakijoiden määrä vaihtelee 21–27, ja esimerkiksi vuonna 2019 valituksi tuli 12 hakijaa. Koulutukseen hyväksytyt valitsevat joko käsityön tai kotitalouden.

Ruotsinkielistä opinto-ohjaajan koulutusta ei ole ollut tarjolla tarkasteltuina vuosina. Kuitenkin syksystä 2019 lähtien on Åbo Akademin opiskelijoilla ollut mahdollisuus suorittaa opinto-ohjaajan pätevyys sivuaineena. Siihen ei ole erillistä hakua.

OPETTAJANKOULUTUKSISSA VALTAOSA ON NAISIA

Kaikkiin opettajankoulutuksiin hakevista ja hyväksytyistä valtaosa on naisia. Varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksessa naisten osuus on ylivoimainen sekä hakijoissa että valituissa, yli 90 prosenttia. Luokanopettajakoulutuksessa naisten osuus hakijoista ja valituista näyttää vain kasvaneen. Kesällä 2020 valituista oli naisia jopa 79 prosenttia, kun vuonna 2017 heidän osuutensa oli neljä prosenttiyksikköä pienempi.

Tiedossa on, että naiset menestyvät miehiä paremmin ylioppilaskirjoituksissa. Kun uusimman opiskelijavalintoja koskevan linjauksen mukaan korkeakouluvalinnoissa tulee hyödyntää entistä enemmän ylioppilaskirjoitusten arvosanoja, naiset ovat todennäköisesti vahvoilla korkeakoulujen todistusvalinnoissa.

Myös kotitalousopettajan koulutukseen hakeneista ja hyväksytyistä valtaosa on naisia, noin 90 prosenttia. Käsiyönopettajan koulutuksessa on mukana sekä tekstiilityön että teknisen työn koulutukseen hakeneet, minkä vuoksi naisten osuus ei ole niin suuri. Kuitenkin yli 70 prosenttia hakijoista ja hyväksytyistä on naisia.

Tässä tarkastelussa ei ole kattavaa tietoa naisten osuuksista kaikissa varhaiskasvatuksen erityisopettajan, erityisopettajan ja erityisluokanopettajan koulutukseen hakeneissa ja hyväksytyissä. Käytössä olleiden tilastotietojen pohjalta voi kuitenkin todeta, että esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutukseen hakeneista ja valituista valtaosa on naisia. Esimerkiksi vuonna 2020 naisten osuus on alimmillaankin ollut 95 prosenttia varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutukseen hakeneista ja hyväksytyistä. Myös esimerkiksi Jyväskylän yliopiston tarjoamissa erityisopettajan koulutuksissa naisten osuus hakeneista oli vuonna 2020 keskimäärin 95 prosenttia.

Erityisopettajan koulutuksen hakutilastoissa havaitaan kuitenkin se, että naisten osuus hakeneista on huomattavasti pienempi, hieman yli 80 prosenttia, yhteishaun koulutuksissa, joihin voivat hakea myös ylioppilaat, kuin muulla tavoin järjestettävissä koulutuksissa.

Opinto-ohjaajista samoin valtaosa hakijoista ja hyväksytyistä on naisia, ja heidän osuutensa näyttää myös kasvaneen tarkasteltuna ajanjaksona. Naisten osuus on sekä hakijoissa että hyväksytyissä alimmillaankin 80 prosenttia. Koulutusten välillä on jonkin verran eroja.

Myös ammatillisten opettajankoulutuksien puolella naisten osuus sekä hakijoissa että hyväksytyissä on selvästi miesten osuutta suurempi. Naisten osuus ammatilliseen opettajankoulutukseen hakeneista on noin 70 prosenttia ja erityisopettajan koulutukseen hakeneista hieman korkeampi, keskimäärin 76 prosenttia.

Miehet kuitenkin näyttävät valikoituvan naisia paremmin ammatillisiin opettajakoulutuksiin ja ammatillisiin erityisopettajan koulutuksiin, sillä molemmissa koulutuksissa naisten osuus hyväksytyistä on muutaman prosenttiyksikön alhaisempi kuin heidän osuutensa hakijoista. Ammatillisen opinto-ohjaajan koulutuksiin hakeneista ja hyväksytyistä lähes 90 prosenttia on naisia.

TAULUKKO 1. VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAN- JA LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSET 2017 JA 2020

	Aloitus- paikat ²⁾	Hakeneet	joista naisia	Hyväksytyt	joista naisia	Paikan vastaanottaneet
2017						
Varhaiskasvatuksen opettajankoulutus 1)	658	2 739	2 403	591	540	576
Ruotsinkielinen varhaiskasvatuksen opettajankoulutus 4)	80	141		45		36
Luokanopettajan koulutus 1),3)	957	6 519	4 728	975	729	960
Ruotsinkielinen luokanopettajakoulutus 4)	112	324		114		114
2020						
Varhaiskasvatuksen opettajankoulutus 1)	970	2 700	2 436	1 038	966	975
Ruotsinkielinen varhaiskasvatuksen opettajankoulutus 4)	98	189		69		63
Luokanopettajan koulutus 1),3)	958	6 231	4 671	1 014	801	963
Ruotsinkielinen luokanopettajakoulutus 4)	108	366		117		111

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

1) Mukana ovat sekä yhteis- että erillishaun suomen, ruotsin tai muunkieliset koulutukset. Yhteishaun hakukohteet ovat mukana VAKAVA-yhteistyössä ja erillishakuina on järjestetty muutamia varhaiskasvatuksen opettajan sekä luokanopettajan koulutuksia. Mukana ei ole siirtohakua.

2) Vuoden 2020 aloituspaikoissa ei ole mukana kesken valintakauden annettuja varhaiskasvatuksen opettajan 86 eikä luokanopettajan 23 lisäaloituspaiikkaa.

3) Luokanopettajakoulutuksen maisterihakujen hakukohteet eivät ole mukana.

4) Määrittelynä koulutuksen kieli 'ruotsi'.

TAULUKKO 2. VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAN- JA LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSET YLIOPISTOITTAIN, YHTEIS-JA ERILLISHAUT

Luokanopettajakoulutus	Aloitus- paikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet
2017	957	3 912	6 519	975	960
Keväällä alkava koulutus, Jyväskylän yliopisto	40	219	219	48	42
Syksyllä alkava koulutus, yhteishaku	917	3 705	6 318	927	921
Helsingin yliopisto	160	801	1 602	162	162
Itä-Suomen yliopisto	140	270	1 188	141	141
Jyväskylän yliopisto	90	507	1 584	90	90
Lapin yliopisto	90	189	861	93	90
Oulun yliopisto	140	534	1 374	141	141
Tampereen yliopisto	80	603	1 740	81	81
Turun yliopisto	145	720	1 959	144	144
Åbo Akademi	72	81	213	75	72
2019	974	3 153	5 310	996	984
Keväällä alkava koulutus, Jyväskylän yliopisto	45	114	129	48	45
Syksyllä alkava koulutus, yhteensä	929	3 042	5 187	951	939
Helsingin yliopisto	160	657	1 311	162	159
Itä-Suomen yliopisto	140	195	1 023	141	141
Jyväskylän yliopisto	102	405	1 356	102	102
Lapin yliopisto	90	135	618	93	93
Oulun yliopisto	140	441	1 140	141	141
Tampereen yliopisto	80	549	1 644	81	81
Turun yliopisto	145	561	1 650	144	144
Åbo Akademi	72	99	276	87	81
2020	958	3 153	6 231	1 014	963
Keväällä alkava koulutus, Jyväskylän yliopisto	45	114	123	48	45
Syksyllä alkava koulutus yhteensä	913	3 048	6 117	966	921
Yhteishaku, syksyllä alkava koulutus	905	3 048	6 117	966	921
Helsingin yliopisto	160	750	1 782	171	159
Itä-Suomen yliopisto	140	180	1 182	147	144
Jyväskylän yliopisto	90	351	1 866	93	90
Lapin yliopisto	90	120	834	102	96
Oulun yliopisto	140	429	1 554	147	141
Tampereen yliopisto	80	600	2 223	87	78
Turun yliopisto	125	525	2 016	132	126
Åbo Akademi	80	96	285	87	81
Erillishaku, syksyllä alkava koulutus, Åbo Akademi	8		1-4		

Varhaiskasvatuksen opettajankoulutus, Yhteis- ja erillishaku	Aloituspai- kat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet
2017	658	966	2 739	591	576
Helsingin yliopisto	160	261	822	156	150
Itä-Suomen yliopisto	88	69	327	60	60
Jyväskylän yliopisto	100	141	705	87	87
Oulun yliopisto	90	135	564	90	90
Tampereen yliopisto	80	198	849	81	81
Turun yliopisto	80	132	600	84	81
Åbo Akademi	60	30	84	33	27
2018	874	1 485	3 234	840	825
Helsingin yliopisto	204	300	927	207	201
Itä-Suomen yliopisto	108	93	348	66	66
Jyväskylän yliopisto	120	135	645	123	120
Oulun yliopisto	122	270	684	117	117
Tampereen yliopisto	140	483	1 134	141	141
Turun yliopisto	120	150	555	120	120
Åbo Akademi	60	60	138	63	60
2020	970	1 146	2 700	1 038	975
Helsingin yliopisto	204	249	753	243	228
Itä-Suomen yliopisto	128	78	396	135	126
Jyväskylän yliopisto	140	141	609	147	138
Oulun yliopisto	120	144	552	147	141
Tampereen yliopisto	150	318	870	156	150
Turun yliopisto	140	186	546	168	156
Åbo Akademi	88	39	135	45	42

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

TAULUKKO 3. LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSEN MAISTERIHAUT VUONNA 2020

Vuosi 2020	Aloituspaiikat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet
Helsingin yliopisto	14	69	12	12
Magisteransökan, magisterprogrammet i pedagogik: klaslärare (undervisning på svenska), pedagogie magister (2 år)	1-4	1-4		
Maisterihaku, kasvatustieteiden maisteriohjelma: luokanopettaja (suomenkielinen), kasvatustieteen maisteri (2 v)	12	66	12	12
Itä-Suomen yliopisto, Maisterihaku, Luokanopettaja, Joensuu, kasvatustieteen maisteri (2 v)	10	6		
Jyväskylän yliopisto, Maisterihaku, luokanopettajan maisteriohjelma, kasvatustieteen maisteri (2 v)	20	87	21	21
Oulun yliopisto, Maisterihaku, Luokanopettaja, Opetus- ja kasvatustieteen maisteriohjelma, kasvatustieteen maisteri (2v)	10	21	1-4	1-4
Tampereen yliopisto, Maisterihaku, Luokanopettaja, Kasvatuksen ja yhteiskunnan tutkimuksen maisteriohjelma, Kasvatustieteen maisteri (2 v)	15	27	6	6
Turun yliopisto	30	123	30	30
Maisterihaku, luokanopettajan tutkinto-ohjelma, Rauma, kasvatustieteen maisteri (2 v)	20	72	21	21
Maisterihaku, luokanopettajan tutkinto-ohjelma, Turku, kasvatustieteen maisteri (2 v)	10	96	9	9

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu. Tilanne 15.9. 2020

TAULUKKO 4. OPINTO-OHJAAJAN KOULUTUS 2017 JA 2020, ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	joista naisia	Valitut	joista naisia	Paikan vastaanottaneet	Valittuja hakijoista
2017	30	105	291		30		30	10 %
Maisterihaku, Opinto-ohjaaja, Joensuu, kasvatustieteen maisteri (2 v)	10	33	54		9		9	17 %
Opinto-ohjaaja, Joensuu, kasvatustieteen kandidaatti ja maisteri (3 v + 2 v)	20	72	240	183	21	15	21	9 %
2020	30	138	369		36		36	10 %
Maisterihaku, Opinto-ohjaaja, Joensuu, kasvatustieteen maisteri (2 v)	10	69	93		12		9	13 %
Opinto-ohjaaja, Joensuu, kasvatustieteen kandidaatti ja maisteri (3 v + 2 v)	20	69	285	234	24	24	24	8 %

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

TAULUKKO 5. OPINTO-OHJAAJAN KOULUTUS 2017 JA 2019, JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

	Aloituspaiikat	Hakeneet	joista naisia	Hyväksytyt	joista naisia	Paikan vastaanottaneet	joista naisia
2017							
Ohjausalan maisteriohjelma, Jyväskylän yliopisto**	25	116	105	25	25	25	25
Erilliset opinto-ohjaajan opinnot, Jyväskylän yliopisto**	20	226	205	20	19	20	19
2019							
Ohjausalan maisteriohjelma, Jyväskylän yliopisto**	30	131	121	30	29	30	29
Erilliset opinto-ohjaajan opinnot, Jyväskylän yliopisto**	25	424	377	25	20	25	20

** Lähde: Jyväskylän yliopisto. Koulutuksissa ei hakua vuosina 2018 ja 2020

TAULUKKO 6. ERITYISOPETTAJAN KOULUTUS 2017 JA 2020, YHTEISHAKU, ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO JA ÅBO AKADEMI

	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet
2017					
Itä-Suomen yliopisto	40	105	513	57	57
Ruotsinkielinen koulutus, Åbo Akademi	22	42	117	24	21
2020					
Itä-Suomen yliopisto	40	150	549	45	42
Ruotsinkielinen koulutus, Åbo Akademi	20	42	144	39	36

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

TAULUKKO 7. ERILLISET ERITYISOPETTAJAN OPINNOT 2017 JA 2020, ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Erilliset erityisopettajan opinnot		
	Aloituspaiikat	Hakeneet
2017	55	284
2020	55	178
Erilliset erityisopettajan opinnot sivuaineena		
	Aloituspaiikat	Hakeneet
2017	5	19
2020	15	145
Erilliset varhaiskasvatuksen erityisopettajan opinnot		
	Aloituspaiikat	Hakeneet
2017	25	51
2020	25	66
Erilliset varhaiskasvatuksen erityisopettajan opinnot sivuaineena		
	Aloituspaiikat	Hakeneet
2017	-	-
2018	15	27
2020	15	30
Varhaiskasvatuksen erityisopettajan maisteriopinnot		
	Aloituspaiikat	Hakeneet
2017	5	7
2020	5	18
Erityisopettajien koulutuksen maisteriopinnot		
	Aloituspaiikat	Hakeneet
2017	5	25
2020	5	11

Lähde: Itä-Suomen yliopisto

TAULUKKO 8. VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJANKOULUTUS 2017 JA 2020, OULUN YLIOPISTO

	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet
2017					
Maisterihaku, Erityislastentarhanopettaja, Erityispedagogiikan maisteriohjelma, kasvatus-tieteen maisteri (2v)	30	30	33	15	15
2020					
Maisterihaku, Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Opetus- ja kasvatustieteen maisteriohjelma, kasvatustieteen maisteri (2v)	30	45	57	27	27

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

**TAULUKKO 9. ERITYISOPETTAJAN, ERITYISLUOKANOPETTAJAN SEKÄ
VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJAN KOULUTUKSET 2017 JA 2020, JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTO**

	Aloitus- paikat	Hakeneet	joista naisia	Hyväksytyt	joista naisia	Paikan vastanottaneet	joista naisia
2017							
Erytispedagogiikka, kasvatustieteen kandidaatti ja maisteri, Jyväskylän yliopisto (erityisopettaja, erityisluokanopettaja)**	50	703	585	50	40	50	40
, joista erityisluokanopettajan kelpoisuuden saa						48	
Erytispedagogiikka, kasvatustieteen maisteri, Jyväskylän yliopisto** (erityisopettaja)	10	126	118	10	9	10	9
Erilliset erityisopettajan opinnot, kehitysvammaisten oppilaiden erityisopettaja, 60 op, Jyväskylän yliopisto**	20	58	55	21	19	20	19
Erilliset erityisopettajan opinnot, erityisluokanopettaja, 60 op, Jyväskylän yliopisto**	40	135	121	51	45	49	45
Erilliset erityisopettajan opinnot, erityisopettaja, 60 op, Jyväskylän yliopisto**	20	135	117	20	18	20	18
Varhaiserityispedagogiikka, kasvatustieteen kandidaatti ja maisteri, Jyväskylän yliopisto**	20	56	55	20	19	20	19
Erilliset erityisopettajan opinnot, varhaiskasvatuksen erityisopetus, 60 op, Jyväskylän yliopisto **	20	63	63	20	20	20	20
2020							
Erytispedagogiikka, kasvatustieteen kandidaatti ja maisteri, Jyväskylän yliopisto** (erityisopettaja, erityisluokanopettaja)	50	679	590	50	42	50	42
, joista erityisluokanopettajan kelpoisuuden saa	45						
Erytispedagogiikka, kasvatustieteen maisteri, Jyväskylän yliopisto** (erityisopettaja)	10	66	64	10	10	10	10
Erilliset erityisopettajan opinnot, kehitysvammaisten oppilaiden erityisopettaja, 60 op, Jyväskylän yliopisto**	17	61	58	17	15	17	15
Erilliset erityisopettajan opinnot, erityisluokanopettaja, 60 op, Jyväskylän yliopisto**	43	143	135	37	36	37	36
Erilliset erityisopettajan opinnot, erityisopettaja, 60 op, Jyväskylän yliopisto**	20	128	120	20	20	20	20
Varhaiserityispedagogiikka, kasvatustieteen kandidaatti ja maisteri, Jyväskylän yliopisto**	20	29	28	11	10	11	10
Erilliset erityisopettajan opinnot, varhaiskasvatuksen erityisopetus, 60 op, Jyväskylän yliopisto **	20	71	68	21	21	20	20

** Lähde: Jyväskylän yliopisto

TAULUKKO 10. ERITYISOPETTAJAN KOULUTUKSEN ERILLISET OPINNOT 2017 JA 2020, TURUN YLIOPISTO

Erillisinä suoritettavat erityisopettajan opinnot luokanopettajille ja aineenopettajille, Turun yliopisto		
	2017	2020
Hakeneet *	57 + 69 = 126	81 + 70 (+ 5) = 156
Opintoihin hyväksytyt **	48	47
Kiintiö/opiskelupaikan vastaanottaneet	20 + 20 = 40	20 + 20 = 40
Erityisopettajan opinnot erityispedagogiikan pääaineopiskelijoille, Turun yliopisto		
	2017	2020
Hakeneet *	37	31
Opintoihin hyväksytyt ***	21	10
Opiskelupaikan vastaanottaneet	20	10
Erityisopettajan opinnot luokanopettajan ja käsityön aineenopettajan tutkinto-ohjelman opiskelijoille (Turku + Rauma)		
	2017	2020
Hakeneet *	35 + 37	34 + 17
Opintoihin hyväksytyt ****	15 + 17	16 + 15
Kiintiö/opiskelupaikan vastaanottaneet	15 + 15	15 + 15
Turun yliopisto, Erilliset erityisopettajan opinnot 60 op varhaiskasvatuksen opettajille, Rauma		
	2017	2020
Aloituspaikat	35	35
Hakeneet	56	56
joista naisia	53	55
Hyväksytyt	36	33 + 2 aiemmilta vuosilta siirtyvää
joista naisia	35	32
Paikan vast.ottaneet	32	33
joista naisia	31	32

* Luvuissa mukana myös ei-kelpoiset hakijat. Ensimmäisessä taulukossa hakijaluvuista ensimmäinen on luokanopettajien (LO) ja jälkimmäinen aineenopettajien (AO).

** Valittavien opiskelijoiden kiintiö on 40 opiskelijaa. Kiintiön yli hyväksytyt on hyväksytty varasijalta.

***Valittavien opiskelijoiden kiintiö on 10 opiskelijaa (poikkeuksena vuosi 2017: 20). Kiintiön yli hyväksytyt on hyväksytty varasijalta.

**** Valittavien opiskelijoiden kiintiö on 15 + 15 opiskelijaa (Turku + Rauma). Kiintiön yli hyväksytyt on hyväksytty varasijalta.

Lähde: Turun yliopisto

TAULUKKO 11. ERILLISET ERITYISOPETTAJAN OPINNOT 2017 JA 2020, HELSINGIN YLIOPISTO

	2017	2020
Erityisopettaja		
Hakeneet (1. vaihtoehto)	145	153
Hyväksytyt	20	23
Erityisluokanopettaja		
Hakeneet (1. vaihtoehto)	65	72
Hyväksytyt	40	48
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja		
Hakeneet	38	49
Hyväksytyt	30	42

Lähde: Helsingin yliopisto

TAULUKKO 12. KOTITALOUS- JA KÄSITYÖNOPETTAJAN KOULUTUKSET 2017 JA 2020

	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	joista naisia	Hyväksytyt	joista naisia	Paikan vastaanottaneet
2017							
Kotitalousopettaja	82	132	357	309	75	66	75
Käsityöopettaja	119	147	417	300	102	75	99
2020							
Kotitalousopettaja	84	141	381	336	72	66	66
Käsityöopettaja	111	117	333	240	96	69	96

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

TAULUKKO 13. AMMATILLISET OPETTAJANKOULUTUKSET 2017 JA 2020

	Aloituspaiikat	Hakeneet	joista naisia	Hyväksytyt	joista naisia	Paikan vastaanottaneet
2017						
Ammatillinen opettajankoulutus	1 440	4 452	3 205	1 495	971	1 443
Ammatillinen erityisopettajankoulutus	148	439	338	155	105	149
Ammatillinen opinto-ohjaajan koulutus	145	696	606	149	130	145
2020						
Ammatillinen opettajankoulutus	1 494	4 480	3 107	1 597	992	1 562
Ammatillinen erityisopettajankoulutus	158	457	349	167	120	162
Ammatillinen opinto-ohjaajan koulutus	143	620	539	154	129	144

Lähde: Tilastokeskus – Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu.

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-6707-6
ISSN 1798-8926

Opetushallitus
www.oph.fi